

'Kamp de goede hoop': schuilkelders in oorlogstijd

MAASHEES - Bij de kapel in Maashees vindt op 1 oktober een herdenkingsviering plaats. Op de eerste dag van oktober, maar dan in het jaar 1944, moesten inwoners van Holthees en Maashees gaan evacueren in verband met de oorlog. Dat er toen geen gewonden of dodelijke slachtoffers zijn gevallen is een wonder volgens Annie Martens-Rijnders. Zij vertelt het verhaal achter deze herdenkingsviering die in het teken zal staan van dankbaarheid.

✂ Door Wanda Laarakkers

Zittend op het bankje bij het kapelletje "Op de hei" in Maashees, haalt Annie Martens herinneringen op. Zij was nummer zes in het gezin Rijnders dat zeven kinderen telde. Pas tien jaar was ze in tijde van oorlog. Op de dag en nacht van 1 op 2 oktober 1944 kwamen maar liefst 127 mensen die huis en haard moesten verlaten naar de familie Rijnders en burens familie Smits.

In de stal en schuur was op het stro plek voor de vele door Duitse soldaten gedwongen evacuees. Maar dit was niet veilig genoeg, er moesten schuilkelders komen. Dertien stuks werden er met de hand gegraven. Annie: "Zo ontstond bij ons thuis Kamp de goede hoop, zoals het door de bewoners van de kelders genoemd werd."

'Bij een voltreffer moesten we snel op de grond gaan liggen'

Alle monden moesten gevoed worden. Bij het koken kreeg iedereen zijn eigen taak. Dit verliep meestal gemoedelijk. Er

Annie Martens haalt herinneringen uit de oorlog op bij het kapelletje 'Op de hei' in Maashees.

stond vaak hete bliksem op het menu. Appels waren er immers voldoende aan te komen. Brood halen gebeurde met kruiwagens. "Als er onderweg een voltreffer kwam, wat je hoorde aan het geluid, moesten we snel plat op de grond gaan liggen," herinnert Annie zich, "Als het weer veilig was, dan werden de broden uit het zand geraapt. Deze werden gewoon opgegeten. We hadden niets anders!"

'Veel gebeden tot Maria, het leek alsof ze ons een handje hielp'

Wat haar het meest bijstaat uit die tijd is het gevoel van angst en de drukte. Het regende soms granaten. Er werd wel eens een uur aan een stuk gevuurd of zelfs een hele dag. "Met meer dan honderdmensen in de ondergrondse schuilkelders verblijven was geen pretje!" Annie maakt haar jas dicht en zegt: "Het was toen herfst, het was koud, net als nu!"

De bewoners besloten unaniem dat als ze ongedeerd zouden

blijven, dan zou er een kapelletje gebouwd worden, al s dank aan de Heilige Maria. Annie: "Er werd veel gebeden tot Maria. Regelmatig leek het alsof zij ons een handje hielp. Zoals de keer dat Piet Smits een voltreffer kreeg in de bijkeuken. Deze viel precies in de varkensketel. Er was toevallig niemand in de buurt. Dat was een wonder want het was daar normaalgesproken altijd druk," zegt Annie. En zo kropen de evacuees regelmatig door het oog van de naald. Er vielen geen doden of gewonden door de granaten. Na de oorlog werd door de bewoners, zoals afgesproken, in 1968 het kapelletje gebouwd. Het heeft zolang geduurd omdat door de ruilverkaveling niet duidelijk was welke grond van de Gemeente was.

Op 1 oktober, om 14.30 uur, zullen deze donkere dagen in 1944 herdacht worden in Café Plein 27, Monseigneur Geurtsstraat 27 in Maashees. Met gebeden/gedichten, accordeonmuziek en zang.